

CUVIOSUL SELAFIIL

Bunelul meu din veșnicie

Scrisori din Siberia

ediție integrală

editura
Σοφία

București

București, anul 2005. După-amiaza unei zile mohorâte de toamnă. Părintele Filaret, alături de Piotr, coboară, în tăcere, treptele murdare ale unei clădiri părăginite, aflate undeva în Bucureștiul vechi, pe strada Speranței. La subsolul acesteia se află o încăpere în care sunt îngrămădite câteva calculatoare, ale căror ecrane luminescente pâlâie prin perdea albăstruie a fumului de țigară. Este un „Internet Cafe” ieftin, aceasta fiind cauza pentru care cei doi s-au aventurat aici. După ce s-au așezat înaintea unui ecran, părintele Filaret și cu Piotr au pornit călătoria pe apele involburate ale internetului, în căutarea limanului duhovnicesc, în așteptarea nădăjduitoare a scrisorilor tămăduitoare de suflet ale unui bătrân cuvios, asemeni celor de demult.

Siberia, anul 2005. Undeva, departe de Tomsk, poate chiar mai departe, la capătul lumii. Chilia însingurată din pădurile neștiute ale Siberiei, acolo unde sălășluiește părintele Selafil (care avea atunci 88 de ani), alături de doi părinți români, ucenici ai săi. Obștea se pregătește să privegheze toată noaptea în rugăciune. Un samovar învechit, martor discret al atâtor istorii depănate înaintea lui, de multe generații, tănuiește licoarea aromată a ceaiului negru siberian. Ceasca bătrânului Selafil este umplută prima. Aburul înmiresmat al ceaiului umple încăperea așa cum ceața se ridică deasupra pădurilor nesfârșite, siberiene. „Părinte Veniamin, scrie nepoților mei, spune-le că îi iubesc”...

Scrisorile publicate în această carte apar prin dragostea osârduitoare a editorilor, care s-au preocupat să ducă mai departe cuvântul părintelui Selafil din Siberia. Aceste sfințite răvașe sunt doar o picătură din oceanul de binecuvântare pe care părintele Selafil l-a revărsat cu dragoste și multă răbdare în inimile celor ce l-am cunoscut în duh.

Chiar și în vremurile de acum Domnul revarsă harul Său cu prisosință către lumea care suferă de amnezia rostului duhovnicesc și rânduiește ca fiecare dintre oameni să fie martor al sfințeniei, al tainelor, al minunilor Sale, în fiecare clipă.

Da, cititorule, și tu ai fost martorul atâtor tainice atingeri ale harului dumnezeiesc, în inima ta, îți amintești? Poate pentru că au fost omniprezente în viața ta, aceste întâlniri minunate au rămas neobservate de tine, cel puțin pentru un oarecare răstimp.

Nici eu nu am înțeles atunci clipa ce a picurat binecuvântare în sufletul meu, odată cu vestirea pe care părintele Veniamin, cunoscutul părintelui Filaret, ne-a făcut-o la un moment dat printr-un email despre împreună-viețuirea sa, undeva, în îndepărtata Siberie, alături de un bătrân cu viața îmbunătățită, ucenic al Sfântului Ierarh Luca al Crimeei.

Nu am îndrăznit să îl cercetăm cu vreun răvaș pe Bunelul Selafil decât după ce am aflat că acesta ne cunoștea dinainte ca noi să fi știut ceva despre el. Vederea sa duhovnicească trecea dincolo de lumea văzută. Spațiul și timpul deveneau coordonate relative, comprimându-se neputincioase sub atingerea harului dumnezeiesc ce lucra în rugăciunile părintelui. Ucenicul său, Veniamin, a fost scribul neobosit și tâlmăcitorul cuvintelor bătrânului Selafil, tâlcuind din limba rusă în cea românească, plinindu-și ascultarea cu discreție și duhovnicească delicatețe.

Doi ani a durat corespondența noastră, doi ani în care un bătrân de Pateric ne-a făcut să pregustăm Raiul care sălășluia în inima sa; doi ani în care am fost atât de aproape de cer, încât părea că îl putem atinge cu mâna... Cu toate acestea, nu am conștientizat, dintru început, privilegiul de a sta de vorbă cu un cuvios și nici bucuria de a avea prieteșug cu un bătrân dintre cei de demult.

Oare tu, cititor iubit, ai ajuns la înțelegerea deplină a prieteniei pe care Domnul o are cu tine?

Piotr

București, sfârșitul toamnei 2013

Vântul va vorbi despre mine,
despre dorul meu,
revărsând în alte doruri,
„Doamne, Iisuse Hristoase, miluiește-mă!”,
îl auzi cum adie,
peste păduri?
e șoapta ce Ți-o dăruiesc,
din vecinicie;
vântul,
peste păduri,
peste siberii,
peste lume,
îl auzi cum adie?

(Piotr)

Miercuri, 17 august 2005

Domnul Dumnezeu să te binecuvânteze, frate Piotr!¹

Iată, eu, bătrânul și neputinciosul Selafuil, doresc a-ți spune câteva cuvinte – traduse la rugămintea mea, în limba română, de iubitul meu fiu duhovnicesc, împreună-viețuitor cu mine, părintele Veniamin.

Fiul meu drag, de când ai început să le scrii acestor părinți români, la fiecă scrisoare pe care aceștia au primit-o de la voi, m-am bucurat și eu că de la așa o depărtare izvodesc vorbe blagoslovite, încurajări și împreună-nădăjduiri.

Până acum, așa cum mă vezi, bătrân, nu am alungat de la mine lenevia, pentru a putea tocmi și eu o scrisoare către sufletul tău, floare de primăvară sădită, în chip duhovnicesc, în grădina iubirii de frați. Dar eu nu știu să folosesc așa o mașinărie cu multe taste și comenzi, pe care voi, generația mai tânără, o folosiți într-o vă comunica gândurile și bătăile inimii și nici nu am de gând să învăț la vârsta mea, întrucât socotesc că plinirea dragostei noastre se face prin „scrisorile” de rugăciune pe care, cu nevrednicie, caut a le ridica și eu la Domnul.

Fiul meu, îți spun acum și te rog, așa cum ar face bunicii tău, să nu se întristeze inima ta dulce de neputința plinirii unei rugăminți pe care acești părinți „siberieni” (cum îi numiți voi) nu pot, dintr-o ascultare mai veche, a o săvârși.

¹ Numele personajelor din această carte sunt modificate pentru a păstra discreția cuvenită (*n. ed.*).

Știu că v-ați dori mult a primi și scrisori adevărate, în plic, și fotografii cu obștea noastră. Așa e, atunci când iubești pe cineva, vrei să-l ai, în chip nemijlocit, în fața ochilor. Mă tem că această dorință binecuvântată a frăției tale, de a avea fotografii cu ei, nu se va putea plini prea curând, întrucât nici poze la călugăria lor nu s-au făcut, nici alte imagini cu obștea și nici vreun aparat foto nu avem; după cum nici televizor, nici radio, nici oarece înlesniri de felul acesta nu i-am învățat să aibă. Singurul mod de a ține legătura cu lumea – pentru a preîntâmpina ispitele inerente depărtării – este acest aparat (laptopul – *n. ed.*) pe care îl folosesc părinții aceștia tineri, însă cu discernământ. Poate că aceste „reguli” ți se vor părea cam exagerate, dar ascultarea aceasta o au primit toți, cu dragoste și cu înțelegere, încă de pe vremea părintelui Paisie – pe care am înțeles că părintele Filaret l-a cunoscut în România. (Acest părinte Paisie, de care vorbește cuviosul Selafil, era român, și a fost duhovnicul părinților români Veniamin și Ignatie, atunci când aceștia viețuiau în schitul Kavsokali-*via* din Sfântul Munte Athos. După cinstita adormire întru Domnul a părintelui Paisie, ucenicii săi, Veniamin și Ignatie, au primit încredințare – nu se precizează cum și prin cine – să plece în Siberia, acolo unde aveau să-l întâlnească pe părintele Selafil, lângă care aveau să viețuiască.) Iartă-mă pe mine, bătrânul și învechitul, și nu pune acestea, cu mâhnire, la inima ta cea dulce!

Fiul meu drag, eu, împreună cu părinții de aici, nu vom înceta a te pomeni, ca Maica Domnului să te păzească, să te hrănească duhovnicește cu bucuria harului și să te facă fiu al ei. Multe am văzut în viața mea, dar nimic bun nu s-a lipit de mine. L-am cunoscut, în tinerețile mele, pe Cuviosul Serafim de Virița, un mare bătrân înzestrat cu multe daruri. Mult m-am folosit de el, și de alții și alții, care au strălucit în vre-

muri grele pe cerul cel duhovnicesc al maicii noastre Rusia, și nu au lăsat credința să se stingă din sufletul norodului. Acum am ajuns și eu bătrân și bolnav, iar de vreun an de zile sufăr de o boală incurabilă, la intestinul gros, ce apare la mulți bătrâni. Doctorii au spus că e mai bine să nu se opereze, doar că nădejdea de viață, având această afecțiune, nu poate depăși trei ani. Iată, mă apropii de momentul plecării!

În aceste momente, când, prin harul Domnului, încă mă simt bine, doresc să îți trimit DRAGOSTEA mea și bucuria mea că ai apucat-o pe calea iubirii de sfințenie și pe calea iubirii de feciorie. Nu știi ce inimă de prunc capătă cel ce merge până la capăt pe această cale. Nu știi ce cuminte, ce nevinovat se face, ca un prunc abia născut. Nu e o cale ușoară, e plină cu multe ispite, dar dacă inima ta ARDE cu focul cu care Domnul Hristos a zis că ar vrea să fie aprins, și se va părea UȘOR. Cândva, l-am cunoscut și pe Sfântul Luca, Vlădica – doctor. Un om mare în fața lui Dumnezeu, cu inimă milosârdă, cu multă dragoste, care, în nevrednicia mea, mi-a încredințat câteva din gândurile sale. Am și acum o cruciu-liță pe care o purta în exil și o pune seara, înainte de somn, sub cap, și pe care mi-a dăruit-o. Eram ca tine atunci, tânăr și sănătos, inima mea dulce.

Fiul meu, eu nu mai am mult de viețuit în această lume deșartă și trecătoare ca un vis. De aceea îți spun: ostenește-te, ostenește-te cu lupta cea bună și nu te lăsa furat de plăcerile cu care, de obicei, se îndulcesc cei ce au o gândire mirenească. Chiar dacă acum trăiești între oameni, treci printr-înșii cum, odinioară, Mântuitorul S-a strecurat prin mijlocul mulțimii ce voia să-L bată cu pietre. Nici ironiile, nici aluziile răutăcioase, nici tristețea, nici meșteșugirile vrăjmașului nu vor putea să te despartă de iubirea lui Dumnezeu.

Tu ești frate de aproape cu părintele Filaret. Așa eram și eu cu un părinte rus, Timotei, care s-a mutat la Domnul acum patru ani. De atunci aștept să ne întâlnim, acolo, întru Împărăția cea plină de lumină. L-am rugat, de va avea oarece îndrăzneală la Domnul, să-mi gătească și mie loc.

Fiul meu, fugi de tovărășia celor cu apucături lumești și fii cu pază în relațiile tale cu ceilalți, ca să nu se rănească inima ta.

Când ai vreo tristețe, aleargă la părintele duhovnic, pe care socotește-l izvorul răcoririi tale, al stingerii însetării și oricărei răutăți.

Și așa îndrăzni și eu să-ți spun, fii sigur că nu te uit pe tine, fiul meu. Poți să-mi scrii și mie, nu numai acestor părinți români, iar eu, prin ei, îți voi răspunde. De brațele mele slăbite de bătrânețe și de boală am să leg și o rugăciune pentru mântuirea și sfințirea sufletului tău. Asemeni și tu, culege ca o albină, din ce te înconjoară, numai ce îți este spre folos duhovnicesc: o carte patristică, o cântare bisericească, o rugăciune. Mai ales cea îndulcire a noastră cu „Doamne, Iisuse Hristoase, miluiește-mă!”; albina nu alege murdăria și gunoiul, ci fuge, le ocolește cu grijă.

Să știi că eu pun mica mea dragoste, pentru a se întări piciorul tău pe Scară. Acum ești tânăr și mai cu seama ispitele vin din partea fețelor oamenilor. Domnul Dumnezeu să-ți dăruiască sfială și gingășie, așa cum era Preacurata Maica Sa, neprihănită și curată de orișice gând rău! Să nu-ți fie teamă nici pentru o clipă.

Nădăjduiește, bucură-te, luptă-te lupta cea bună, și Domnul te va încununa cu ceea ce nu va vedea lumea, dar tu vei simți, și din ochii tăi vor curge râuri de lacrimi, din iubirea cea mare pentru Cel Ce este Iubire, inima mea dulce.

Să fii cu inima alături de părintele Filaret și să nu vă despartă nimic. Fiți o inimă.

Hristos a înviat!

Părintele Selașil

Vineri, 19 august 2005

Frate Piotr, harul cel dumnezeiesc să te lumineze și să te întraripeze cu dumnezeiescul dor!

Fiul meu, din nou mă supun gândului meu celui plin de duioasă dragoste pentru tine și îți scriu, sperând că tu vei pune la inimă cuvintele mele, nu ca pe niște duhovnicești voroave, ci ca pe îndemnuri aflate dintru o experiență amară de viață, dar și din îndulciri pe care Domnul Dumnezeu mi le-a trimis atunci când El a socotit.

Aș vrea să-ți mărturisesc că și eu, un hârb scofâlcit și uscat, am cutezat a mă apropia de viața monahală, nu chiar din fragedă vârstă, deși poate ar fi fost mai bine așa. Să știi că eu am intrat în mănăstire la vârsta de 32 de ani, cunoscându-i pe bătrânii din mănăstirea Pskov, o lavră ce n-a fost închisă nicio dată. Maica mea, iubindu-mă foarte mult, nu voia să mă lase la mănăstire și nici eu nu eram prea hotărât pentru aceasta, fiindu-mi oarecum teamă, gândind că o să mă plictisesc toată ziua, acolo! Cu toate acestea, mama a fost cea care a sădit, în sufletul meu, dragostea de sfintele slujbe și de Sfânta Spovedanie. Întrucât nu eram încă decis ce drum să aleg, m-am „dedicat” meseriei mele de învățător într-un sat al Rusiei de Nord, acolo unde m-am născut, iar această meserie o făceam cu multă dăruire. Eram pasionat de ceea ce făceam, dar aceasta nu-mi aducea întreaga mulțumire în inimă.

Duhovnicul meu m-a luat sub aripa sa și, dintru a lui inimă, mi-am tras întreaga apă vie ce m-a ferit de ispitele ti-